

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

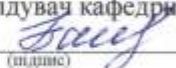
МІЖНАРОДНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ СОЦІАЛЬНІ СЛУЖБИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістрів
спеціальності 231 – «Соціальна робота»
освітньо-професійна програма «Соціальна педагогіка»

Укладач: к.пед.н., доцент Гладіш М.О.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальної педагогіки

Протокол № 6 від "15" січня 2019 р.
Завідувач кафедри соціальної педагогіки

(підпис) Н.В. Заверико

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціальної педагогіки та
психології

Протокол № 6 від "17" січня 2019 р.
Голова науково-методичної ради
факультету

(підпис) І.В. Козич

2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 23 Соціальна робота	Нормативна	
Розділів – 2	Спеціальність 231 Соціальна робота	Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки	
Загальна кількість годин - 90		Рік підготовки:	
		1 -й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4,5	Освітньо-професійна програма «Соціальна педагогіка»	Лекції	
		12 год.	4 год.
	Рівень вищої освіти: магістерський	Практичні	
		24 год.	6 год.
		Самостійна робота	
	54 год.	80 год.	
	Вид підсумкового контролю: екзамен		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні і національні соціальні служби» полягає у формуванні знань у студентів про основи системної організації діяльності соціальних служб різних рівнів у період розбудови нових соціально-економічних відносин.

Завдання курсу:

1. Ознайомити студентів із теоретико-методологічними основами організації роботи в соціальних службах.
2. Розглянути інноваційні технології в роботі міжнародних і національних соціальних служб.
3. З'ясувати основні напрями роботи міжнародних і національних соціальних служб.
4. Ознайомити студентів з особливостями використання інтегрованого підходу у наданні соціальних послуг в умовах різних країн.
5. Спонукає студентів до подальшого вивчення практичного досвіду у сфері соціальної роботи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- зміст базових понять і категорій: декларація, інтеграція, конвенція, соціальна освіта, соціальна служба, тенденції міжнародного розвитку, хартія.
- завдання та принципи функціонування міжнародних і національних соціальних служб;
- функціонально-змістову модель роботи міжнародних соціальних служб;
- технології, форми і методи роботи соціальних служб різних рівнів;
- основні напрями роботи міжнародних і національних соціальних служб;
- особливості використання інтегрованого підходу надання соціальних послуг в умовах різних країн;
- нормативно-правову базу роботи міжнародних і національних соціальних служб та їх представників.

вміти:

- робити науковий аналіз системи служб соціальної роботи в Україні;
- визначати напрями діяльності міжнародних організацій, що сприяють розвитку соціальної сфери різних країн;
- визначати рівень ефективності діяльності національних соціальних служб, робити відповідні висновки;
- застосовувати набуті знання для організації діяльності в соціальних службах.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких компетентностей:

- здатність до професійного самовдосконалення, оволодіння новими знаннями і методами професійної діяльності на основі самоосвіти та використання сучасних інформаційних технологій; креативність, здатність до системного мислення, адаптивність і комунікабельність;
- здатність до ефективної самоорганізації власної професійної діяльності;
- вміння прогнозувати розвиток соціально-педагогічних явищ, передбачати результати соціально-педагогічного впливу;
- здатність враховувати та попереджувати ризики у професійній діяльності;
- здатність налагоджувати зв'язки з громадськістю та засобами масової інформації для вирішення професійних завдань;
- здатність створювати умови для сприятливого психологічного клімату в колективі, успішної діяльності організації;
- здатність працювати у мультидисциплінарній команді.

Міждисциплінарні зв'язки: проблематика курсу «Міжнародні і національні соціальні служби» пов'язана з такими дисциплінами як «Соціальна робота», «Теорія та історія соціальної роботи» та «Інноваційні моделі соціальної роботи».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Основи організації діяльності міжнародних соціальних служб в сфері соціальної роботи

Тема 1. Сучасний стан та перспективи розвитку системи міжнародних організацій з соціальної роботи.

Міжнародні організації, які виступають основними суб'єктами забезпечення взаємодії між державами: Організація Об'єднаних Націй (ООН), Європейський Союз (ЄС), Світовий Банк, Міжнародний валютний фонд, Рада Європи, Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР).

Тема 2. Міжнародні організації, які впливають на інтернаціональну соціальну роботу.

Міжнародна асоціація шкіл соціальної роботи (МАШСР). Міжнародна федерація соціальних працівників (МФСП). Міжнародна рада соціального забезпечення (МРСЗ). Співпраця організацій. Напрями діяльності у соціальній сфері.

Тема 3. Європейські організації, які впливають на інтернаціональну соціальну роботу.

Європейська асоціація шкіл соціальної роботи (ЄАШСР). Європейська асоціація центрів підготовки у галузі соціально-виховної роботи. Співпраця організацій. Напрями діяльності у соціальній сфері.

Розділ 2. Основи організації діяльності національних соціальних служб в сфері соціальної роботи

Тема 4. Сучасний стан та перспективи розвитку системи національних соціальних служб в Україні.

Українська Асоціація соціальних педагогів і соціальних працівників. Міжвідомча та секторальна співпраця в сфері здійснення соціальної роботи. Міністерства і відомства, які здійснюють соціальну роботу. Правові умови діяльності центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Тема 5. Інституційні основи соціальної роботи.

Поняття «інституціалізація». Етапи інституціалізації суспільних явищ. Протоформи соціальної роботи. Інституціалізація соціальних потреб як передумова виникнення соціальної роботи. Періодизація історії соціальної роботи в Україні. Земства як осередки соціальної роботи в Україні.

Тема 6. Сучасна мережа і організаційно-правові засади державних та недержавних служб у соціальній сфері.

Соціальні служби для сім'ї, дітей та молоді – поліфункціональний суб'єкт соціальної роботи в Україні. Нормативно-правова база здійснення соціальної роботи: загальна характеристика. Державне регулювання соціальною роботою. Закон України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» Закон України «Про соціальні послуги».

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі			
		л	пр.	сам. роб.		л	пр.	сам. роб.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Розділ 1. Основи організації діяльності міжнародних соціальних служб в сфері соціальної роботи									
Тема 1. Сучасний стан та перспективи розвитку системи міжнародних організацій з соціальної роботи	14	2	4	8		14	2	-	12
Тема 2. Міжнародні організації, які впливають на інтернаціональну соціальну роботу	14	2	4	8		16	-	2	14
Тема 3. Європейські організації, які впливають на інтернаціональну соціальну роботу	14	2	4	8		16	-	2	14
Разом за розділом 1	42	6	12	24		46	2	4	40
Розділ 2. Основи організації діяльності національних соціальних служб в сфері соціальної роботи									
Тема 4. Сучасний стан та перспективи розвитку системи національних соціальних служб в Україні	16	2	4	10		16	2	-	14
Тема 5. Інституційні основи соціальної роботи	16	2	4	10		14	-	-	14
Тема 6. Сучасна мережа і організаційно-правові засади державних та недержавних служб у соціальній сфері	16	2	4	10		14	-	2	12
Разом за розділом 2	48	6	12	30		44	2	2	40
Усього годин	90	12	24	54		90	4	6	80

5. Теми лекційних занять

№ теми з/прогр	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасний стан та перспективи розвитку системи міжнародних організацій з соціальної роботи	2
2	Міжнародні організації, які впливають на інтернаціональну соціальну роботу	2
3	Європейські організації, які впливають на інтернаціональну соціальну роботу	2
4	Сучасний стан та перспективи розвитку системи національних соціальних служб в Україні	2
5	Інституційні основи соціальної роботи	2

6	Сучасна мережа і організаційно-правові засади державних та недержавних служб у соціальній сфері	2
Разом		12

6. Темі практичних занять

№ теми з/прогр	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасний стан та перспективи розвитку системи міжнародних організацій з соціальної роботи	4
2	Міжнародні організації, які впливають на інтернаціональну соціальну роботу	4
3	Європейські організації, які впливають на інтернаціональну соціальну роботу	4
4	Сучасний стан та перспективи розвитку системи національних соціальних служб в Україні	4
5	Інституційні основи соціальної роботи	4
6	Сучасна мережа і організаційно-правові засади державних та недержавних служб у соціальній сфері	4
Разом		24

7. Самостійна робота

№ теми з/прогр	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасний стан та перспективи розвитку системи міжнародних організацій з соціальної роботи	8
2	Міжнародні організації, які впливають на інтернаціональну соціальну роботу	8
3	Європейські організації, які впливають на інтернаціональну соціальну роботу	8
4	Сучасний стан та перспективи розвитку системи національних соціальних служб в Україні	10
5	Інституційні основи соціальної роботи	10
6	Сучасна мережа і організаційно-правові засади державних та недержавних служб у соціальній сфері	10
Разом		54

8. Види контролю і система накопичення балів

Накопичення балів студентами відбувається у період вивчення дисципліни на підставі проведення викладачем двох основних видів контролю: поточного (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу в обсязі певної теми чи окремого розділу) та підсумкового (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу по завершенню курсу).

Максимальна кількість балів за результатами поточного контролю складає 60 балів, з яких: 30 - за теоретичні знання (доповіді на практичних заняттях, проходження поточного тестування); 30 - за практичні вміння (активна робота на практичних заняттях, виконання практичних завдань згідно з планом практичного заняття).

Допуск до підсумкового контролю становить 35 балів.

Максимальна кількість балів за результатами підсумкового контролю (екзамен) становить 40 балів, з яких: 20 балів - за теоретичні знання (з яких 10 – підсумкове письмове тестування та 10 - усна відповідь на поставлене питання); 20 балів - за практичні вміння (розв'язання практичних ситуацій).

№ з/п	Вид контрольного заходу	Кількість контрольн	Кількість балів за	Усього балів
-------	-------------------------	---------------------	--------------------	--------------

		их заходів	1 захід		
1	Підготовка завдань самостійної роботи. <i>Термін виконання: у межах підготовки до практичних занять.</i>	5	2	10	
2	Презентація й обговорення завдань самостійної роботи на практичному занятті. Робота на практичному занятті: участь у дискусіях, виконання практичних завдань. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять</i>	6	5	30	
3	Контрольне тестування (письмове) за результатами вивчення матеріалу Розділу 1. <i>Термін виконання: по завершенню вивчення останньої теми Розділу 1.</i>	1	10	10	
4	Контрольне тестування (письмове) за результатами вивчення матеріалу Розділу 2. <i>Термін виконання: по завершенню вивчення останньої теми Розділу 2.</i>	1	10	10	
Усього за поточний контроль				60	
5	Екзамен	Теоретична складова. Підсумкове письмове тестування за результатами вивчення курсу у повному обсязі (Розділи 1 і 2) та відповідь на питання екзаменаційного білета для перевірки якості засвоєння теоретичного матеріалу курсу. <i>Термін виконання: під час екзамену, згідно з розкладом екзаменаційно-залікової сесії.</i>	1	20	20
		Практична складова. Розв'язання практичних ситуацій. <i>Термін виконання: упродовж екзаменаційно-залікової сесії (не пізніше дня екзамену за розкладом).</i>		20	20
Усього		13		100	

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях:

5 балів:

- свідоме, правильне, глибоке й повне засвоєння і розуміння програмного матеріалу;
- виклад матеріалу впевнений, логічний, лаконічний, аргументований;
- уміння аналізувати відповідні положення, поняття, твердження;
- самостійне, творче застосування знань.

4 бали:

- свідоме з незначними помилками та прогалинами засвоєння програмного матеріалу, які студент спроможний виправити після зауважень або за допомогою викладача;
- самостійне репродуктивне застосування знань;
- деякі порушення логіки та послідовності відповіді.

3 бали:

- механічне, фрагментарне засвоєння матеріалу із великими прогалинами;
- порушення логіки та послідовності відповіді, недостатня самостійність мислення.
- репродуктивне застосування знань за вказівками викладача.

0-2 бали:

- відсутність знань, умінь та навичок;
- несвідоме, механічне, фрагментарне засвоєння матеріалу з великими прогалинами;
- відсутність самостійності, неспроможність виправити помилки при зауваженні чи додаткових запитаннях.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна

1. Вища освіта України і Болонський процес : навчальний посібник / за ред. В. Г. Кременя. Тернопіль, 2004. 384 с.
2. Міжнародні організації : навчальний посібник / О. С. Кучик, та ін. Київ : Знання, 2007. 749 с.
3. Мокій А. І., Яхно Т. П., Бабець І. Г. Міжнародні організації : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. Дисципліни. Львів, 2006. 208 с.
4. Організація діяльності консультативних пунктів "Довіра" центрами соціальних служб для молоді : методичний посібник / авт. кол.: Ю. В. Калашников, Т. В. Колодуб, І. Ф. Ільїнська та ін. Київ, 2003.
5. Технології соціальної роботи : навч. посіб. / ред. А. Й. Капська. Київ : Знання, 2010. 351 с.
6. Циганкова Т. М., Гордєєва Т. Ф. Міжнародні організації : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. Київ : КНЕУ, 2003. 183 с.

Додаткова

1. Балакірева О. М. Інструктивно-методичні матеріали щодо роботи центрів соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді з дітьми та молоддю груп ризику. Київ, 2012.
2. Капська А. Й. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю : навчально-метод. посіб. Київ : УДЦССМ, 2001. 220 с.
3. Комплексні програми центрів соціальних служб для молоді / С. В. Толстоухова (ред.). Київ, 2001. 204 с.
4. Поліщук В. А. Інтеграція як провідна тенденція міжнародного розвитку соціальної роботи і соціальної освіти У ХХІ ст. *Психолого-педагогічні науки*. 2012. № 4. С. 11-16.
5. Збірник міжнародних правових документів, законодавчих актів і нормативних документів України з питань соціально-правового захисту дітей : (станом на 1 травня 1998 року) / редкол. : С. Р. Станік (голова) та ін. Київ, 1998.
6. Діяльність центрів соціальних служб для молоді України : сучасний стан і перспективи розвитку / Толстоухова С.В., Багай В.В. та ін. Київ, 1999.
7. Мережа центрів соціальних служб для молоді : інформаційний довідник / упоряд. : О. О. Сергієнко, Н. І. Сліпак, Л. В. Шум. Київ, 2003.
8. Методичні рекомендації соціальним працівникам центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді щодо організації діяльності служб роботи з ін'єкційними споживачами наркотиків / М. Варбан та ін. Київ, 2007.

Інформаційні ресурси:

1. Вибране законодавство з надання соціальних послуг (на допомогу працівникам соціальних служб). URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Masuk/0003392.pdf>.
2. Горішна Н. М. Організація професійної підготовки майбутніх соціальних працівників : міжнародний досвід. *Social Work and Education*. 2014. № 1. URL : <http://journals.urau.ua/swe/article/viewFile/67766/63037>
3. Дубич К. В. Сучасна система надання соціальних послуг України. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. URL : <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=821>.
4. Ільчук Л. І., Кривобок Ю. В. Сучасні підходи щодо розуміння змісту категорії «соціальні послуги» та її інтерпретації. 2013. URL : http://cpr.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=291:-1-r-&catid=46:2013-04-04-06-31-05&Itemid=53
5. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації : навч.-метод. комплекс / автор.-упоряд. : О. В. Безпалько, І. Д. Зверева, З. П. Кияниця та ін. Київ, 2007. 528 с. URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi7/0007695.pdf>.
6. Козак Ю. Г. Міжнародні організації : навч. посіб. Київ, 2007. URL : <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1364/1/Міжнародні%20організації.pdf>.
7. Кочемировська, О. О. Стандарти надання соціальних послуг особам, які постраждали від насильства в сім'ї : міжнародний досвід та рекомендації для України. URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi44/0034829.pdf>
8. Мірошниченко, Г. О. Спеціалізовані служби в соціальній сфері : методичні рекомендації до семінарських занять для студентів III курсу факультету соціології та управління напряму підготовки "Соціальна робота". URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2011/05/0011166.pdf>.
9. Світовий веб-сайт ресурсів для соціальних працівників. Travail social européen et international. URL : http://www.aforts.com/metiers_et_ formations/page_metiers_et_ formations.htm.
10. Юшко, А. М. Міжнародні соціальні стандарти : навчальний посібник. URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi45/0035494.pdf>.

Погоджено
 навчальний відділ
 « 14 » червня 2019 р.